

Velikonoce – doprovodné články

1. Učitel přečte dětem krátký článek o tradičním velikonočním zvyku. Tento článek bude sloužit i jako příprava do diskuze pro zastánce šlehání pomlázkou.

Hodování a pomlázka:

Pomlázka je vůbec nejznámějším zvykem, který se dodržuje na Velikonoční pondělí. Chlapci a muži chodí po vsi s pomlázkami upletenými z vrbového proutí a šlehají jimi dívky za zvuku velikonočních koled. Dívky jim za to dávají malovaná vejce, v dnešní době také něco na zub.

Účelem šlehání je to, aby dívky zůstaly po celý rok zdravé a aby „neuschly“. Slovo pomlázka je od slova „omladit“, a tak mají vrbové proutky i tuto funkci.

Společně s pomlázkou se říká koleda, jejímž prostřednictvím se žádá o vejce. V některých regionech platí, že pokud chlapci přijdou po dvanácté hodině dopoledne, dívky je mohou polít vodou.

Zdroj: <https://www.ceskevelikonoce.cz/>

2. Články k přípravě na diskusi – zastánci šlehání pomlázkou

Vše důležité, co potřebujete vědět o tradici pomlázky

Velikonoce nejsou jen křesťanským svátkem, jak už bylo mnohokrát řečeno, ale také oslavou jara, svěžesti a nových počátků, proto je pojdme slavit, udržovat tradici a omladit své tělo i ducha. První zmínka o pomlázce pochází již z roku 1453 a označuje obřadní šlehání o Velikonočním pondělí. Tento obyčej nese mnoho nejružnějších krajových pojmenování: někde jej zvu dynovačka (Božena Němcová) nebo šmerkust, jinde zase mrskot, šlaháčka či kočkování. Pro dospělé mužské hodovačka začíná již o půlnoci na Velikonoční pondělí. Mládenci rámusí po vsi a snaží se zastihnout dívku ještě na lůžku, aby ji prý blechy neštípaly. Toulají se nocí, hlučí a popíjejí po domácnostech. Šlehají nebohé dívky proutky, a dokonce je polévají i studenou vodou z potoka. Dívky však vyšlehání rády přijmou, protože vědí, že je má omladit a zkrášlit. Zkrátka jak se říkává: „Komu se o Velikonocích vyšlehá, nedostane prašiviny.“

Aby zdraví a úroda byly

Velikonoční šlehání symbolizuje předání svěžesti, mládí, ohebnosti a zdraví mladého proutku. Dívky tak nabývají krásy a vitality až do dalších Velikonoc. Vdaným ženám bývá vyšleháno alespoň „preventivně“, aby neměly zlý jazyk. I v hospodářství statkář vyšlehává lenivou čeládku a zajde i do chléva krávu ošlehat, aby brzy otelila. Dokonce ani ovocné sady nezůstávají na ocet. Šviháním stromů se totiž ovocný sad probouzí k životu ze zimního spánku a proutek jej připravuje na novou úrodu.

Zdroj: <https://www.culinabotanica.cz/tradice/ve-dleit-co-potebujete-vdt-o-tradici-pomlzkky>

Jak vidí české Velikonoce v zahraničí? Sadomasochistické, barbarské a hulvátské

PRAHA Otevřené násilí na ženách, sexuální obtěžování, či dokonce barbarství. Tak ve světě hodnotí české velikonoční zvyky. Tradiční vyšupání pomlázkou se například Srbům jeví jako sadomasochistický čin. Pro Američany je nepochopitelné, že muži se na ženách mohou dopustit násilí, a ještě požadovat „odměnu“.

V pravidelné rubrice serveru Lidovky.cz Češi v cizině se jako nejčastější nepochopitelný zvyk objevují české velikonoční zvyky. V zahraničí je vnímají jako silně machistické a barbarské. Jediný český zvyk, který je pro cizince stejně nepochopitelný, je vánoční zabíjení kapra.

A co si tedy v zahraničí myslí o pomlázce, lití vody, vyšupání děvčat a následné odměně?

České Velikonoce v Americe? Nemožné

„Naši američtí kamarádi dodnes nepochopili, co je to za barbarský a machistický zvyk lískat ženy a dívky proutím – a ještě za to chtít odměnu. Takových věcí, které se tady nedělají, je samozřejmě víc, já bych rád ještě zmínil aspoň to, že v naprosté většině míst ve Spojených státech je naprosto nepředstavitelné, aby kdokoli močil na ulici,“ říká v jednom z rozhovorů český konzul Martin Dvořák, který žije v New Yorku. „Nikdo, komu jsem vysvětlovala naše Velikonoce, nechápe pointu v mlácení holek, a myslí si, že jsme sadomasochističtí blázni,“ popisuje Kateřina House.

Jeden z nejostřejších názorů pochází z Číny: „O Velikonocích jsme s místními přáteli i studenty při večeři probírali různé velikonoční zvyky a tradice. Při zmínce o pomlázce a vyšlehávání děvčat se mnozí pozastavili. Nevěřicně se podívovali, co jsme za barbary. Dokonce mi jeden kamarád sdělil, že se mu to zdá jako sexuální obtěžování. Pokoušel jsem se situaci zachránit klasickým českým vtipem, ale taky jsem nepochodil, myslím, že to bude tím britským imperialismem,“ popisuje Milan Kilík zážitky z Číny.

„Jediné, co bylo pro některé Srby těžko pochopitelné, bylo české pojetí velikonočních zvyků, jako pletení pomlázek a následné vymrskání žen, které mužům za to nadělí malovaná vajíčka. Ale pokud jsem jim k tomu vysvětlila symboliku a historii, tak to bylo lépe chápáno,“ říká Marie Navrátilová, která žila v Srbsku.

„Pomlázka na Velikonoce a prohánění děvčat s pomlázkou. Australané to považují za naprosto barbarské a toto provádět na veřejnosti je naprosto nemyslitelné,“ vysvětluje Jirí Neužil žijící v Austrálii.

„Když jsem Angličanům vysvětlovala, jak slavíme Velikonoce pomlázkou, patrně by nejraději ustanovili ligu za nepravomocné týrání žen,“ napsala Anna Filuková žijící v anglickém městečku Hertford.

„Švýcaři byli v šoku z našich Velikonoc. Místní nechápou symboliku pomlázky. Přejde jim nelogické, že se ženy u nás nechávají dobrovolně mlátit, a ještě pány odmění panákem,“ popisuje Kateřina Fagetti.

„Němce nejvíce šokuje, když se dozvedí o našem ‚vztahu k ženám‘ o Velikonočním pondělí. Při popisování pomlázky většinou spadne čelist a nevěří, že si to někdo nechá líbit,“ popisuje Michal Špaček, co si o českých Velikonocích myslí sousedé za hranicemi.

Zdroj: https://www.lidovky.cz/cestovani/aktuality/sadomasochisticke-barbarske-a-hulvatske-tak-vidi-ceske-velikonoce-v-zahranici.A150330_115645_aktuality_ape

